

Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset, 9.3.2017 (astuu voimaan 24.3.2017). Vertailu on tehty edelliseen 20.4.2014 hyväksytyyn versioon verrattuna.

Tässä ei luetella pilkkuja, ja/tai/sekä-muutoksia (jos eivät muuta tarkoitusta), lyhenteitä, linkkejä tai niiden korjauksia, yms. eikä ulkoasuun vaikuttaneita muutoksia.

Erityisiä toimenpiteitä vaativat kohdat on merkitty Huom./selitys-sarakkeessa **punaisella korostuksella**.

Muuttunut kohta yritetään tässä "erottaa" (aina ei ole järkevää/mahdollista), joten kyseissä kohdassa on muutakin asiaan liittyvää (mutta ei muutosta).

Vihreällä korostuksella ovat jo havaitut **puutteet/virheet**.

Kohta	Vanha	Uusi	Huom./selitys
Johdanto	Ohjeet on jaettu kolmeen osaan:	Ohjeet on jaettu neljään osaan:	Näytöshyppyyohje on muutettu osaksi 4.
	Ohjeita päivitetään tarvittaessa joka toinen vuosi.	Ohjeita päivitetään tarvittaessa.	Käytännössä korkeintaan kerran vuodessa.
	Päivityksestä vastaa Suomen Ilmailuliitto ry:n Laskuvarjotoimikunnan Koulutus- ja turvallisuuskomitea.	Päivityksestä vastaa Suomen Ilmailuliitto ry:n Laskuvarjotoimikunta.	KTK on lakannut olemasta.
Määritelmiä			Lisätty lyhenteet.
1.1.1 Itsenäisen hyppääjän varusteista	Visuaalinen korkeusmittari, joka on luettavissa hypyn aikana. Korkeusmittaria, jossa on ainoastaan digitaalinen numeronäyttö, ei sallita ainoaksi visuaaliseksi mittariksi A- ja B-lisenssihyppääjille.	Visuaalinen korkeusmittari, joka on luettavissa hypyn aikana.	Oletamme, että itsenäinen hyppääjä osaa lukea myös numeroita. Kannattaa toki harjoitella uutta mittaria ilman muita erikoisempia suorituksia.
1.1.2 Oppilashyppääjän varusteet	Mikäli pakkolaukaisuoppilas kiipeää tai liikkuu uloshyppyssä lentokoneen ulkopuolella, on pakkolaukaisuarepussa käytettävä 12–20 kg:n vedon kestävää varmistusjärjestelmää (varmistusidosta).	Pakkolaukaisuhyppyllä, jossa hyppääjä kiipeää tai liikkuu lentokoneen ulkopuolella ennen uloshyppyä ja pakkolaukaisujärjestelmän avausvoima on alle 12 kg, on käytettävä varmistusjärjestelmää, joka nostaa avausvoiman 12–20 kg välille.	Sama ajatus kuin aikaisemminkin, mutta teksti on yhdenmukaistettu kalusto-ohjeistuksen kanssa.
1.1.4 Kamerahyppääminen		Tandemhyppyllä hyppymestari saa käyttää käsikameraa, jos hänellä on vähintään 200 tandemhyppyn kokemus.	Kyseinen vaatimus on lisätty. KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ ja THM:t
1.1.5 Liitopukuhyppääminen	Myös C-lisenssihyppääjä voi käyttää liitopukua, mikäli hänellä on SIL:n nimeämän tai	Myös A-, B- ja C-lisenssihyppääjä voi käyttää liitopukua, mikäli hänellä on SIL:n ni-	Ohjeen teksti on laitettu vastamaan Turvallisuustiedotetta

	valmistajan hyväksymän liitopukukouluttajan antama koulutustodistus.	meämän tai valmistajan hyväksymän liitopukukouluttajan antama koulutustodistus.	2.6.2014. Toki lähes kaikki kouluttajat Suomessa edellyttävät 200 hypyn hyppykokemusta Firstfly-kurssille tulijoilta sekä valmistajat aseistavat rajoituksia, joita pitää noudattaa (ks. ohjeen seuraava lause)
1.1.6 Muu erikoishyppääminen	Käytettäessä hypyn aikana sellaisia varusteita, jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa hyppääjän suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa (esim. skysurf-lauta, tuubi tai, savut), hyppääjältä edellytetään D-lisenssiä.	Käytettäessä hypyn aikana sellaisia varusteita, jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa hyppääjän suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa (esim. tuubi tai savujuovalaite), hyppääjältä edellytetään C-lisenssiä. Lautahyppääminen vaatii joko C-lisenssin ja koulutuspäällikölle tai hänen valtuuttamalleen henkilölle annettavat käytännön taitonäytteet, joilla osoitetaan, että omataan lautahyppäämiseen tarvittavat perustaidot tai D-lisenssin.	NCO.SEP.PAR.120 käyttää termiä "savujuovalaite". Sen ja tuubin kanssa voi hypätä kun on vähintään; tämän olisi voinut lisätä] C-lisenssi. Lautahyppyteksti on otettu Laskuvarjohyppääjän opopaasta (oli mukana jo edellisessä opopaan painoksessa).
Hyppy painekorkeuden ylittäessä 13 000 jalkaa	Hyppy yli 4000 metristä Yli 4000 metrin korkeudessa lennettäessä edellytetään, että paineistamattomassa ilma-aluksessa hyppääjien käytössä on happilaitteet. Yli 6000 metrin korkeudessa jokaisen hyppääjän on käytettävä happilaitteita paineistamattomassa lentokoneessa sekä hypyn aikana. Tällöin jos lisähappea joudutaan käyttämään, hyppääjältä edellytetään myös hyppykäyttöön hyväksyttyä varavarjon automaattilaukaisinta.	Hyppytoiminnassa hyppääjien tulee käyttää ilma-aluksessa lisähappea, kun painekorkeus on (NCO.SPEC.PAR.115) • yli 13 000 jalkaa yli kuuden minuutin ajan tai • yli 15 000 jalkaa yli kolmen minuutin ajan. Jos lisähappea joudutaan käyttämään, suositellaan hyppykäyttöön hyväksyttyä varavarjon automaattilaukaisinta.	NCO.SPEC.PAR.115 säättää näin, paitsi tuo AAD, jota pidettiin muuten järkevänä suosituksena. KORKEAT POKAT ESIM. BIG-WAY LEIREILLÄ YMS. – ORGANISAATTORIT JA TAPAHTUMAN JÄRSESTÄJÄT
Näytöshyppy	Näytöksessä laskuvarjohyppyjä suorittavalta hyppääjältä edellytetään C-lisenssiä.	Näytöksessä laskuvarjohyppyjä suorittavalta hyppääjältä edellytetään vähintään C-lisenssiä.	Lisätty sana "vähintään".
1.4 Vaaratilanteesta ilmoittaminen	Jos laskuvarjohypyn yhteydessä sattuu sellainen vaaratilanne, jossa hyppääjän tai	Jos laskuvarjohyppytoiminnan yhteydessä sattuu sellainen vaaratilanne, jossa hyppääjän	Tässä on tehty palautteen perusteella ajatusmallin

	<p>ilmaliikenteen turvallisuus on ollut uhattuna, on tapahtuneesta viipymättä tehtävä kirjallinen selonteko SIL:lle (suositetaan sähköistä). Tapauksia, joista ilmoitus on aina tehtävä, ovat mm. seuraavat:</p>	<p>tai ilmaliikenteen turvallisuus on vaarantunut tai olisi saattanut vaarantua, on tapahtuneesta viipymättä tehtävä kirjallinen selonteko (Turvallisuusilmoitus) SIL:lle (sähköinen lomake: turvallisuusilmoitus.laskuvarjotoimikunta.fi). Tapauksia, joista ilmoitus on aina tehtävä, ovat mm. seuraavat:</p>	<p>remontointia. Tavoitteena on alentaa raportointikynnystä nykyisestä, jolloin riskien ennustaminen helpottuu ja niihin voidaan puuttua ajoissa. Termi on uudistettu ja ilmoituksen tekolinkki myös (vanha toimii edelleen).</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • kaikki hypyt, joissa on käytetty varavarjoa, • kaikki tapaukset, joissa on sattunut lääkäri- tai sairaalahoitoon johtaneita loukkaantumisia, • kaikki tapaukset, joissa varjon toiminta on ollut epänormaali (vajaatoiminta), • tapaukset, jotka muuten ovat turvallisuutta vaarantavia tai joista olisi voinut kehittyä vaaratilanne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki tapaukset, jotka ovat turvallisuutta vaarantavia tai joista olisi voinut kehittyä vaaratilanne. • Kaikki tapaukset, joissa varjon toiminta on ollut epänormaali (vajaatoiminta). • Kaikki hypyt, joissa on käytetty varavarjoa. • Kaikki tapaukset, joissa on sattunut loukkaantumisia. 	<p>Järjestys on muutettu tukemaan uutta ajattelumallia, jossa halutaan ns. "poikkeamailmoituksia". Ts. nämä kaksi ensimmäistä kohtaa ovat sellaisia, josta on melko pitkälle "selvitty säikähdyksellä". Myös tuo neljäs, jos ei ole ollut tarvetta lääkäriin tai sairaalaan. Sitten jos on ollut tarvetta lääkärille tai kolmas pallukka (VV), niin kyseessä perinteisempi vaaratilanne.</p>
	<p>Ilmoitus on laadittava välittömästi tapahtuman jälkeen ja toimitettava ensi tilassa SIL:lle, kuitenkin viimeistään 72 tunnin kuluessa tapauksesta. Tämä ilmoitus ei kuitenkaan vapauta tekemästä ilmoitusta onnettomuustilanteesta ilmailumääräyksen GEN M1-4 mukaisesti.</p>	<p>Ilmoitus on laadittava mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Tämä ilmoitus ei kuitenkaan vapauta tekemästä ilmoitusta ilmailun onnettomuuksista, vakavista vaaratilanteista ja poikkeamista ilmailuohjeen GEN T1-4 mukaisesti. Lisäksi tandemhypyillä sattuneista vaaratilanteista on tehtävä ilmoitus tandemlaskuvarjon valmistajalle ja tandemeksaminaattorille.</p>	<p>Tietenkin toivotaan ilmoitusta asap, ja tarvittaessa voi korjata ja lisäyksiä/tarkennuksia tehdä kuten nytkin. Tandemasia on lisätty, koska tandemkoulutus sitä vaatii.</p>
	<p>Ilmoitus tehdään SIL:n lomakkeella Ilmoitus vaaratilanteesta laskuvarjohyppytoiminnassa. Lomakkeita on</p>	<p>Ilmoitus tehdään sähköisellä SIL:n lomakkeella Turvallisuusilmoitus laskuvarjohyppytoi-</p>	<p>Myös kohta valmistuva uusi sähköinen lomakepohja</p>

	<p>saatavana SIL:stä ja sen kotisivuilta. Oppilaskoulutushyppyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen vastaava kouluttaja tai kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö. Muilla hypyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen ensisijaisesti asianomainen hyppääjä itse. Sen voi tehdä myös organisaation turvallisuuspäällikkö. Tarpeen vaatiessa ilmoituksen voivat tehdä myös muut kuin edellä mainitut henkilöt. Ilmoituksesta toimitetaan kopio organisaation turvallisuuspäällikölle.</p>	<p>minnassa. Oppilaskoulutushyppyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen vastaava kouluttaja tai kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö. Muilla hypyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen ensisijaisesti asianomainen hyppääjä itse. Sen voi tehdä myös organisaation turvallisuuspäällikkö. Tarpeen vaatiessa ilmoituksen voivat tehdä myös muut kuin edellä mainitut henkilöt. Ilmoituksen tekemisestä lähtee sähköposti-ilmoitus organisaation määrittämille henkilöille, joita ovat ainakin turvallisuuspäällikkö.</p>	<p>tukee tätä ajatusmallia, ja poikkeaman ilmoittaminen on kevyempi prosessi. Mukana on myös hypylentäjille suunniteltu oma poikkeamailmoitusjärjestelmä.</p>
	<p>Ilmoituksen tarkoituksena on saattaa SIL:n ja alan harrastajien tietoon turvallisuutta vaarantaneet tapaukset. Tietojen saanti turvallisuutta vaarantaneista tapauksista auttaa osaltaan parannusten aikaansaamista varusteissa, menetelmissä ja koulutuksessa.</p>	<p>Ilmoituksen tarkoituksena on saattaa SIL:n, organisaation ja alan harrastajien tietoon turvallisuutta vaarantaneet tapaukset. Tietojen saanti turvallisuutta vaarantaneista tapauksista auttaa osaltaan parannusten aikaansaamista varusteissa, menetelmissä ja koulutuksessa.</p>	<p>Kannattaa myös lukea Laskuvarjohyppääjän oppaasta (http://www.laskuvarjotoimikunta.fi/download/file/view/442/265/) kohta 28.4 Turvallisuusilmoitus.</p>
	<p>Toiminnasta onnettomuustilanteessa on määrätty ilmailumääräyksessä GEN M1-4 ja SIL:n ohjeessa Toiminta vakavassa onnettomuustilanteessa.</p>	<p>Toiminnasta onnettomuustilanteessa on kerrottu ilmailuohjeessa GEN T1-4 ja SIL:n ohjeessa Kriisiviestintäohje ja toiminta onnettomuustilanteessa.</p>	<p>TÄMÄ TURVALLISUUSILMOITUS KOKONAISUUS KOSKEE KAIKKIA, ERITYISESTI TP, KP JA KOULUTTAJAT</p>
<p>2.1.2 Lääketieteelliset vaatimukset (oppilas)</p>	<p>Lisäksi mahdollisesti tarvittavat rajoitukset (esim. silmälasit, pakollinen varavaron automaattilaukaisin) merkitään hyppypäiväkirjaan.</p>	<p>Lisäksi mahdollisesti tarvittavat rajoitukset (esim. silmä- tai piilolasit) merkitään hyppypäiväkirjaan.</p>	<p>Oppilailla on automaattilaukaisin muutenkin aina pakollinen</p>
<p>2.1.4 Tieto-, taito- ja kokemusvaatimukset</p>	<p>Oppilaan kelpoisuus on voimassa hänen annettuaan terveydentilavakuutuksen (tai lääkärintodistuksen), joka ilmoittaa oppilaan täyttävän kyseessä olevaan laskuvarjohyppytoimintaan riittävät terveydelliset vaatimukset.</p>	<p>Oppilaan kelpoisuus on voimassa hänen annettuaan terveydentilavakuutuksen (ja tarvittaessa lääkärintodistuksen), joka ilmoittaa oppilaan täyttävän kyseessä olevaan laskuvarjohyppytoimintaan riittävät terveydelliset vaatimukset.</p>	<p>Ideana on (kuten ennenkin), että aina täytetään ensin TTV, johon sitten tehdään mahdollisen lääkärintodistuksen tarkastusmerkintä (lääkärintodistus annetaan takaisin eli</p>

			sitä ei saa säilyttää kerholla yms.)
2.2.1 Lääketieteelliset vaatimukset	Terveydentilavakuutus on uusittava, mikäli hyppääjän terveydentilassa tapahtuu olennainen muutos tai viiden vuoden välein hyppääjän täytettyä 50 vuotta. 60 vuotta täyttäneeltä hyppääjältä vaaditaan terveydentilavakuutuksen yhteydessä lääkärintodistus viiden vuoden välein.	Terveydentilavakuutus on uusittava, mikäli hyppääjän terveydentilassa tapahtuu olennainen muutos tai hyppääjän täytettyä 50 vuotta ja sen jälkeen viiden vuoden välein. 60 vuotta täyttäneeltä hyppääjältä vaaditaan terveydentilavakuutuksen yhteydessä lääkärintodistus, jotka molemmat vaaditaan sen jälkeen viiden vuoden välein.	Perimmäinen idea on edelleen sama, mutta nyt on yritetty kirjoittaa se mitä on haettu.
2.2.2 Laskuvarjohyppääjän A-lisenssi	Laskuvarjohyppääjän A-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari. Näiden tästä antama koulutustodistus oikeuttaa itsenäiseen hyppytoimintaan.	Laskuvarjohyppääjän A-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö, PL- tai novahyppymestari. Näiden tästä antama koulutustodistus oikeuttaa itsenäiseen hyppytoimintaan. Lisäksi koulutustodistuksen oikeuttamaan itsenäiseen hyppäämiseen edellytetään, että hyppääjä on viimeisen 12 kuukauden aikana hypännyt vähintään 10 itseaukaisuhyppyä. Puuttuvat hyppyt on suoritettava kouluttajan valvonnassa.	Ohje määrittelee, että hyppymestari tarkoitetään "kaikkia mesuja", eli PLHM, NHM ja THM (näin oli määritelty myös edellisessä ohjeessa, eli se ei ole muuttunut). Siksi nyt on kirjoitettu "mesun tarkkuudella" tarkoitettu asia. Jälkimmäinen uusi asia koskee vain ilman SIL:n myöntämällä lisenssillä hyppääviä.
Koulutustodistus (A-lisenssi)	ja sellaisena voi toimia esimerkiksi hyppypäiväkirja. Laskuvarjohyppääjän A-lisenssin myöntää SIL, kun henkilöllä on esittää koulutustodistus.	Koulutustodistuksena voi toimia esimerkiksi hyppypäiväkirja. SIL myöntää laskuvarjohyppääjän A-lisenssin Laskuvarjolisenssi- ja kouluttajakelpoisuushakemuksen perusteella.	Sama kuin ennenkin, mutta nyt tuota toimintatapaa on kirjattu enemmän auki.
Voimassaolo ja uusinta (A-lisenssi)	Ennen 1.1.2013 myönnetty lisenssit eivät ole enää voimassa. Lisenssiä ensimmäistä kertaa haettaessa tai uusittaessa edellytetään, että hyppääjä on viimeisen 12 kuukauden aikana hypännyt vähintään 10 itseaukaisuhyppyä. Puuttuvat hyppyt on suoritettava hyppymestarin valvonnassa.	Lisenssiä ensimmäistä kertaa haettaessa ja uusittaessa edellytetään, että hyppääjä on viimeisen 12 kuukauden aikana hypännyt vähintään 10 itseaukaisuhyppyä. Puuttuvat hyppyt on suoritettava kouluttajan valvonnassa.	

Oikeudet (A-lisenssi)	Hän on lisäksi oikeutettu valvomaan ja tarkastamaan oppilaan päävarjon pakkauksen.	Hän on lisäksi oikeutettu valvomaan ja tarkastamaan oppilaan päävarjon pakkauksen. Hän saa myös hypätä liitopukuhyppyjä, mikäli hänellä on SIL:n nimeämän tai valmistajan hyväksymän liitopukukouluttajan antama koulutustodistus ja noudattaa liitopukuvalmistajan asettamia puku-kohtaisia kokemussuosituksia.	Tässä on se sama aikaisempi sanamuoto. Eli oikeudet ovat kasva-neet.
2.2.3 Laskuvarjo- hyppääjän B-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	Laskuvarjohyppääjän B-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. B-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin A-lisenssi. Lisäksi B-lisenssihyppääjä saa hypätä vesihyppyjä sekä 100 hyppyä hypännyt B-lisenssin haltija saa toimia apukouluttajana koulutuspäällikön hyväksynnällä.	Laskuvarjohyppääjän B-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö, PL- tai novahyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. B-lisenssin myöntää SIL. Se haetaan, on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin A-lisenssi. Lisäksi B-lisenssihyppääjä saa hypätä vesihyppyjä sekä 100 itseaukaisuhyppyä hypännyt B-lisenssin haltija saa toimia apukouluttajana koulutuspäällikön hyväksynnällä.	Sama selvennys kuin aikaisemminkin. Hakeminenkin on samanlaista. Apukouluttajalla pitää olla 100 itseaukaisua.
2.2.4 Laskuvarjo- hyppääjän C-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	Laskuvarjohyppääjän C-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. C-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin B-lisenssi. Hän saa myös hypätä liitopukuhyppyjä, mikäli hänellä on liitopukuvalmistajan tai SIL:n hyväksymän liitohyppykouluttajan antama koulutus-	Laskuvarjohyppääjän C-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö, PL- tai novahyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. C-lisenssin myöntää SIL. Se haetaan, on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin B-lisenssi. Hän saa käyttää hypyn aikana sellaisia varusteita (esim. tuubi tai savujuovalaite), jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa. Lautahyppääminen vaatii koulutuspäällikölle tai hänen valtuuttamalleen henkilölle annettavat käytännön taitonäytteet, joilla	Selvennykset kuten edellä. Oikeuksien kasva-minen on lueteltu.

		osoitetaan, että omataan lautahyppäämiseen tarvittavat perustaidot.	
2.2.5 Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	<p>Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. D-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin C-lisenssi.</p> <p>Hän saa käyttää hypyn aikana sellaisia varusteita (esimerkiksi skysurf-lautaa, tuelleja, savuja tai liitopukua), jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa.</p>	<p>Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaationkoulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. D-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin C-lisenssi.</p> <p>Hän saa käyttää hypyn aikana esimerkiksi skysurf-lautaa tai liitopukua.</p>	Tässäkin pitäisi olla "PL- tai novahyppymestari", lisäksi puuttuu sana "haetaan".
2.3.2 Vapaapudotuskouluttaja (VPK); Voimassaolo	hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa viimeisen 12 kuukauden aikana tehnyt vähintään 10 itsenäistä oppilaspudotusta tai koulutushyppyä oppilaan kanssa, joista vähintään viisi tulee olla ryhmähyppyä oppilaan kanssa. Mikäli tämä määrä ei täyty, hänen on hypättävä vähintään yksi harjoitushyppy hyppymestarin kanssa.	hän on kelpoisuutta 1. kertaa hakiessaan tehnyt vähintään koulutusohjelman mukaiset suoritukset ja uusittaessa tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään 10 itsenäistä oppilaspudotusta tai koulutushyppyä oppilaan kanssa, joista vähintään viisi tulee olla ryhmähyppyä. Mikäli tämä määrä ei kelpoisuutta uusittaessa täyty, hänen on hypättävä vähintään yksi ryhmähyppy koulutuspäällikön tai hänen valtuuttaman PL- tai novahyppymestarin kanssa.	Selkeytetty eroa 1. hakemisen ja uusimisen välillä, eli sanamuotoja on muutettu niin, että nyt myös lukisi se, mitä on myös aikaisemmin tarkoitettu.
2.3.3 Pakkolaukaisuhyppymestari (PLHM); Voimassaolo	<ul style="list-style-type: none"> • hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa itsenäisesti pudottanut viimeisten 12 kuukauden aikana vähintään 10 oppilasta • hän on toiminut kouluttajana ainakin yhdellä alkeiskurssilla vuosittain. <p>Mikäli edellytykset eivät täyty on suoritettava SIL:n PL-hyppymestarikurssin ek-saminaattorin määräämät</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hän on kelpoisuutta 1. kertaa hakiessaan tehnyt vähintään koulutusohjelman mukaiset suoritukset • kelpoisuutta uusittaessa PL-hyppymestarin tulee olla toiminut kouluttajana teoria- ja käytännön harjoituksissa ainakin yhdellä PL-alkeiskurssilla vuosittain sekä pudottanut itsenäisesti viimeisten 12 kuukauden aikana vähintään 10 	<p>Selkeytetty eroa 1. hakemisen ja uusimisen välillä, eli sanamuotoja on muutettu niin, että nyt myös lukisi se, mitä on myös aikaisemmin tarkoitettu.</p> <p>Ohjeen teksti on laitettu vastaa-</p>

	<p>suoritukset. Mikäli pelkkä pudotusmäärä ei täyty, hänen on pudotettava puuttuvat pudotukset hyväksytysti toisen hyppymestarin valvonnassa.</p>	<p>oppilasta, joita vähintään viisi tulee olla PL-pudotusta.</p> <p>Mikäli edellytykset eivät uusittaessa täyty, on suoritettava SIL:n PL-hyppymestarikouluttajan määräämät suoritukset. Mikäli pelkkä pudotusmäärä ei täyty, hänen on pudotettava puuttuvat pudotukset hyväksytysti toisen PL- tai novahyppymestarin oikeuksien mukaisessa valvonnassa.</p>	<p>maan Turvallisuustiedotetta 2.6.2014.</p>
<p>2.3.4 Novahyppymestari (NHM)</p>	<p>Novahyppymestarikelpoisuuden täyttymisen toteaa kurssin eksaminaattori, joka antaa koulutustodistuksen.</p> <ul style="list-style-type: none"> vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen koulutuksen saaneilta 	<p>Novahyppymestarikurssin eksaminaattori antaa koulutustodistuksen.</p> <ul style="list-style-type: none"> vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen novahyppymestarikoulutuksen saaneilta 	<p>Selkeytyksiä.</p>
<p>Voimassaolo</p>	<ul style="list-style-type: none"> hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa hypännyt vähintään 15 novatasokoulutushyppyä viimeisen 12 kuu- kauden aikana toiminut kouluttajana ainakin yhdellä nova-alkeiskursilla vuosittain. <p>Mikäli edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli kuusi kuukautta, hänen on hypättävä vähintään kolme harjoitushyppyä toisen novahyppymestarin kanssa. Mikäli novatasokoulutushyppyä ei ole riittävästi tai edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli 12 kuukautta, hänen on hypättävä SIL:n novahyppymestarikouluttajan valvonnassa tämän määräämät suoritukset.</p>	<ul style="list-style-type: none"> hän on kelpoisuutta 1. kertaa hakiessaan tehnyt vähintään koulutusohjelman mukaiset suoritukset kelpoisuutta uusittaessa novahyppymestarin tulee olla toiminut kouluttajana teoria- ja käytännön harjoituksissa ainakin yhdellä nova-alkeiskursilla vuosittain sekä hypännyt vähintään 15 novatasokoulutushyppyä viimeisen 12 kuu- kauden aikana. <p>Mikäli edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli kuusi kuukautta, hänen on hypättävä vähintään yksi harjoitushyppy toisen novahyppymestarin kanssa noudattaen erillistä harjoitushyppyohjelmaa. Mikäli novatasokoulutushyppyä ei ole riittävästi tai edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli 12 kuukautta, hänen on hypättävä novahyppymestarikouluttajan määräämät suoritukset.</p>	<p>Selkeytetty ja lisäksi otettu huomioon Turvallisuustiedote 2.6.2014.</p> <p>KP JA NHM:t Tuossa uutena mainittu erillinen harjoitushyppyohjelma löytyy LT:n sivuilta nimellä, NHM:n kauden avaus (26.3.2017)</p>

Oikeudet	Novahyppymestarilla on oikeus kouluttaa nova-aikeis-koulutuksessa ja perus- tai jatkokoulutuksessa olevaa oppilasta. Hän saa myöntää oppilaan kelpoisuuden ja antaa itsenäisen hyppääjän koulutustodistuksen.	Novahyppymestarilla on oikeus kouluttaa nova-aikeis-koulutuksessa sekä perus- ja jatkokoulutuksessa olevia oppilaita. Hän saa myöntää novaoppilaan kelpoisuuden ja antaa itsenäisen hyppääjän koulutustodistuksen.	Selkeytyksiä.
2.3.5 Tandemhyppymestari (THM)	Tandemhyppymestarin kelpoisuuden toteaa tandemhyppymestarikurssin järjestäneen koulutusorganisaation eksaminaattori, joka antaa koulutustodistuksen. • vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen koulutuksen saaneilta	Tandemhyppymestarikurssin eksaminaattori antaa koulutustodistuksen. • vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen tandemhyppymestarikoulutuksen saaneilta	Selkeytyksiä.
Voimassaolo	• hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa hypännyt viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään 25 tandemhyppyä.	• hän on kelpoisuutta 1. kertaa hakiessaan tehnyt vähintään koulutusohjelman mukaiset suoritukset ja uusittaessa hypännyt viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään 15 tandemhyppyä.	Selkeytyksiä. KP JA NHM:t Vaatimusten kevennys (25 → 15); Lisäksi OoPee viesti: USPA vaatii 15 tandemia/ vuosi uusimiseen, Strongilla on tuo 30/90 päivän sääntö alle ja yli 500 tandemia hypänneille, UPT edellyttää 25 tandemia/v, paitsi jos on USPA T/I riittää 15, lisäksi UPT:lla oma 90 päivän sääntö. Mutta meillä Suomessa siis nyt USPA yhtenevä 15 /v + jatkuvassa toiminnassa valmistajan säännöt.
Oikeudet	Tandemhyppymestarilla on oikeus kouluttaa tandemoppilasta. Hän saa tarkastaa perus- ja jatkokoulutuksessa olevan oppilaan hyppyvarusteet ja kouluttaa	Tandemhyppymestarilla on oikeus kouluttaa tandemoppilasta. • hän on suorittanut vähintään 50 laskuvarjohyppyä vii-	Tarpeeton lause on poistettu, sillä jos on VPK (tai vaikkapa PLHM), niin saa tietenkin tehdä sitä mihin heillä on oikeus.

	<p>tätä, mikäli hänellä on voimassaoleva vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • hän on suorittanut vähintään 50 laskuvarjohyppyä viimeksi kuluneiden 6 kuukauden aikana, joista vähintään 25 tulee olla tandemhyppyjä. 	<p>meksi kuluneiden 12 kuukauden aikana, joista vähintään 25 tulee olla tandemhyppyjä.</p>	<p>KP JA NHM:t Vaatimusten kevennys (6 kk → 12 kk)</p>
<p>3.1 Hyppypaikalle ja maalialueelle asetetut vaatimukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laskuvarjohyppyihin ilmailulain (22.12.2009/1194) 2 § 16 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos kyseessä on muu kuin lentopaikka, tarvitaan maanomistajan suostumus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laskuvarjohyppyihin ilmailulain (864/2014) 75 § 1 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos kyseessä on muu kuin lentopaikka, tarvitaan maanomistajan suostumus. 	<p>Lain kohta on uudistettu. Lisäksi uuteen hahmottamisessa 2017 voimaan tulevaan OPS M6-1 ehdotetaan kyseisen ”ensimmäisen” kohdan poistamista (josta se on kopioitu tähän), koska ei ole enää nykykäytännön mukaista. MUTTA ei sen luvan pyytäminen väärinkään ole (ja uusi OPS ei ole vielä voimassa). Jälkimäinen koskee sitten enemmänkin tilannetta, että jonkin ”pellolle” aiotaan hypellä jatkuvasti; lisäksi toki on myös kohteliasta aina.</p>
<p>3.2 Hyppytoiminnan ja -turvallisuuden valvominen</p>	<p>Laskuvarjohyppytoiminnassa on noudatettava SIL:n antamia ohjeita ja tiedotuksia, jotka jaetaan niiden ilmestyessä jokaiselle koulutusorganisaatiolle. Lisäksi niiden voimassaolevat versiot on saatavissa ja luettavissa myös SIL:n kotisivuilta.</p> <p>Koulutuksessa on käytettävä SIL:n hyväksymää koulutusohjetta.</p>	<p>Laskuvarjohyppytoiminnassa on noudatettava SIL:n antamia ohjeita ja tiedotuksia.</p> <p>Oppilaiden hyppytoiminnan on tapahduttava koulutusorganisaation valvonnassa. Koulutuksessa on käytettävä SIL:n hyväksymää koulutusohjetta ja -ohjelmaa.</p>	<p>Poistettu kanteetomat lupaukset. Materiaali löytyy LT:n verkkosivuilta, Materiaalipankista, Koulutus ja turvallisuus, Koulutuspäällikön kansio</p> <p>Lisätty tarkennus.</p>
<p>Pokanvanhin</p>	<p>Jokaisella hypylennolla edellytetään olevan kone-</p>	<p>Jokaisella hypylennolla edellytetään olevan konekuormasta vastaava, vähintään A-</p>	<p>Otettu huomioon Turvallisuustiedote 2.6.2014.</p>

	<p>kuormasta vastaava, vähintään A-lisenssihyppääjä, jota kutsutaan pokanvanhimmaksi. Pokanvanhin vastaa pokansa toiminnasta kokonaisuudessaan. Oppilaita pu-dottava hyppymestari tai va-paapudotuskouluttaja toimii pokanvanhimpana. Mikäli kouluttaja poistuu koneesta ennen viimeistä linjaa, tulee pokaan olla nimetty pokanvanhin myös hyppylennon loppuajaksi.</p> <p>Pokanvanhin tai lentäjä voi kieltää hyppäämisen pokasaan henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä.</p>	<p>lisenssihyppääjä, jota kutsutaan pokanvanhimmaksi. Pokanvanhin vastaa pokansa toiminnasta kokonaisuudessaan.</p> <p>Pokanvanhin voi kieltää hyppäämisen pokassaan henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä.</p>	<p>Lentäjää, koneen päällikkönä ei tarvitse erikseen mainita.</p>
Päälentäjä		<p>Hyppylentotoimintaa harjoittavassa organisaatiossa suositellaan olevan erikseen nimetty päälentäjä. Päälentäjän toimenkuvaan kuuluvat esimerkiksi: ... (ks. lisää ohjeesta)</p>	<p>Kyseinen kohta on kokonaan uusi, ja se on syytä organisaatiossa huomioida. Yleensä vastaava henkilö jo on olemassa organisaatiossa, nyt hänen toimenkuvaansa vain selkeytetään.</p> <p>Juurtaa juurensa loppiaisen 2017 Utissa pidettyyn NCO-asioiden työpajaan, jossa porukalla ideoitiin paljon tässä ohjeessakin huomioituja asioita.</p>
3.3 Koulutusilmoitus	<ul style="list-style-type: none"> • käytettävät koulutusmuodot ja koulutusohjelmat • koulutusorganisaation nimeämät vastuuhenkilöt, joita ovat koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö, turvallisuus-päällikkö sekä mahdollinen 	<ul style="list-style-type: none"> • käytettävät koulutusmuodot ja niiden koulutuksessa käytettävät koulutusohjelmat hyväksymispäivämäärineen • koulutusorganisaation nimeämät vastuuhenkilöt, joita 	<p>KOULUTUSORGANISAATIO/KP: Hyväksymispäivämäärät vaaditaan siksi, että SIL pysyy katsomaan,</p>

	apulaiskoulutuspäällikkö yhteystietoineen	ovat koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö, turvallisuus- päällikkö, sekä mahdollinen apulaiskoulutuspäällikkö ja päälentäjä yhteystietoineen	onko kerhossa hoksattu esim. jonkin koulutusohjelman muutos. Jos on vanha pvm., niin Jari hoksauttaa asiasta. Tähän löytyy KP:n kansiosta lisä-Ohje (9.3.2017) ja Malli koulutusilmoituksesta SIL ry:lle, word (9.3.2017). Ts. uusi koulutusilmoitus on tehtävä. Lisäksi saadaan nyt päivitettyä kerhojen organisaation vastuuhenkilöiden yhteystiedot (sähköpostiosoite erityisesti)
3.4 Koulutusorganisaatio	Kouluttavan organisaation muodostavat koulutuksesta vastaava henkilö eli koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö ja turvallisuuspäällikkö sekä kouluttajat. Sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä. Koulutusorganisaation jäsenten on annettava kirjalliset suostumukset tehtäviinsä.	Kouluttavan organisaation muodostavat koulutuksesta vastaava henkilö eli koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö ja turvallisuuspäällikkö sekä kouluttajat. Sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä. Koulutusorganisaation vastuuhenkilöiden (KP, TP, KAP sekä mahdolliset AKP ja päälentäjä) on annettava organisaatiolle kirjalliset suostumukset tehtäviinsä.	Kouluttava organisaatio ei ole sama kuin koulutusorganisaation, joka on alun määritelmien mukaan: Koulutusorganisaatiolla tarkoitetaan laskuvarjo-hippyorganisaatiota, joka on <i>tehnyt Suomen Ilmailuliitto ry:lle koulutusilmoituksen.</i> ”Päälliköillä” on vastuuta muutenkin kuin vain toimimalla omassa tehtävässään (kuten kouluttajat), ja kerhon kannattaa varmistaa, että ovat suostuneet toimiaan. Jos suostumukset ovat olemassa, ei niitä tarvitse uusida. Ks. lisätietoja: Ohje (9.3.2017) ja

			Ohje (9.3.2017) SEKÄ Suostumuslomake (9.3.2017)
Koulutuspäällikkö (KP) ja apulaiskoulutuspäällikkö (AKP)	Koulutuspäällikön on valvottava oppilaskoulutuksen edistymistä ja koulutustoimintaa, ja heidän tulee välittömästi puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja määräysrikkomuksiin.	Koulutuspäällikön ja apulaiskoulutuspäällikön on valvottava oppilaskoulutuksen edistymistä ja koulutustoimintaa, ja heidän tulee välittömästi puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja määräysrikkomuksiin.	Lisätty AKP, sillä valmiiksi oli jo "heidän" siinä myöhemmin.
	Koulutuspäällikkö hyväksyy kouluttajat ja valvoo heidän toimintaansa sekä hyväksyy apukouluttajat, koulutus- kaluston ja -paikat. Koulutuspäällikön on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa edellä mainituista. Luetteloon on merkittävä hyväksymis-päivämäärät ja kouluttajien suostumukset tehtäviinsä.	Koulutuspäällikkö hyväksyy kouluttajat ja valvoo heidän toimintaansa sekä hyväksyy apukouluttajat, koulutus- kaluston ja -paikat. Koulutuspäällikön on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa edellä mainituista. Luetteloon on merkittävä hyväksymis-päivämäärät.	Tässä ensimmäisessä EI ole muutosta (ehkä pitäisi olla selkeytystä...), MUTTA AKP saa edelleenkin hyväksyä omaa kalustoa jatkokoulutusoppilaalle (muussa materiaalissa tämä on sanottu, kuten Opas). Kouluttajien suostumusta ei tarvitse enää ottaa (saa toki jos organisaatio niin haluaa).
Kalustopäällikkö (KAP)	Kalustopäällikön tulee valvoa ja huolehtia, että oppilaskoulutuksessa käytettävien laskuvarjojen sekä muun hyppykaluston pakkaus-, huolto- ja korjaustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja SIL:n ohjeita. Hänen tulee huolehtia ja valvoa, että kaikilla tähän tehtävään osallistuvilla on riittävä koulutus, kelpoisuus ja kokemus. Kalustopäällikön on oltava hyvin perehtynyt käytettävän oppilashyppykaluston pakkaus-, tarkastus- ja huoltotoimintaan, ja häneltä edellytetään joko voimassa olevaa hypymestari-kelpoisuutta tai SIL:n kalustokelpoisuutta.	Kalustopäällikkö vastaa, että koulutusorganisaation koulutuskäytössä olevan laskuvarjokaluston pakkaus-, huolto- ja korjaustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja SIL:n ohjeita. Hänen on oltava hyvin perehtynyt koulutuskäytössä käytettävän laskuvarjokaluston pakkaus-, tarkastus- ja huoltotoimintaan, ja häneltä edellytetään joko voimassa olevaa hypymestari-kelpoisuutta tai SIL:n kalustokelpoisuutta. Kalustopäällikkö pitää ajan tasalla olevaa luetteloa hyväksymistään, organisaatiossa toimivista kalustohenkilöistä ja heidän kalustokelpoisuuksistaan.	Ensimmäinen on kirjoitettu vastaamaan kalustotyöryhmän toivetta; ajatus sama kuin aikaisemminkin. Toiseen kappaleeseen on poimittu kalusto-ohjeesta (Laskuvarjokaluston huolto-ohje (18.11.2015)) asiat, jotka myös muun organisaation on syytä tietää.

		Koulutuskäytössä olevien päävarjojen pakkaus ja pakkaus-tarkastukset on tehtävä kalustopäällikön kirjallisesti hyväksymän pakkausohjeen mukaisesti. Pakkausohjeessa mahdollisesti esitetty pakkolaukaisujärjestelmän varmistusjärjestelmä tulee olla kalustopäällikön hyväksymä.	
Turvallisuuspäällikkö (TP)	Turvallisuuspäällikkö valvoo, että laskuvarjohyppytoiminnassa sattuneet vaaratilanteet ilmoitetaan viipymättä SIL:lle. Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuden liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. Turvallisuuspäällikkö toimii yhteistyössä muun organisaation kanssa hyppyturvallisuuden liittyvissä asioissa. Turvallisuuspäälliköltä edellytetään vähintään voimassa olevaa C-lisenssiä.	<p>Turvallisuuspäällikkö valvoo, että laskuvarjohyppytoiminnassa sattuneet vaaratilanteet ilmoitetaan viipymättä SIL:lle (Turvallisuusilmoitus). Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuden liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla (TP:n kansio tai vastaava).</p> <p>Turvallisuuspäällikkö toimii yhteistyössä muun organisaation kanssa hyppyturvallisuuden liittyvissä asioissa. Organisaation suositellaan muodostavan turvallisuusryhmän, johon kuuluvat turvallisuuspäällikön lisäksi esimerkiksi koulutuspäällikkö, puheenjohtaja, päälentäjä ja eri kokeimuksella olevia hyppääjiä. Turvallisuuspäällikön oikeudet ja velvollisuuden on organisaation annettava kirjallisen ohjeen muodossa. Ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan. Turvallisuuspäällikkö voi kieltää hyppäämisen henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä. Turvallisuuspäälliköllä on oltava toiminnan laajuuden huomioon ottaen riittävät tiedot laskuvarjohyppytoiminnasta ja sen turvallisuudenhallinnasta.</p>	<p>Lisätty selkeytyksiä.</p> <p>ORGANISAATIO/TP Turvallisuusryhmä on TP:n tuki, kuten kouluttajat ovat KP:lle. TP:n tehtävät ja ennen kaikkea oikeudet on tehtävä selväksi kerhon ohjeistuksessa. TP:n tehtävä on vaativa, eli siihen ei kannata valita tuoretta lisenssihyppääjään kuin aivan erityisestä syystä. Eli ainakin HTO on tarkistettava ja päivitettävä. Turvallisuusryhmän perustaminen on suositeltavaa.</p>

Kouluttajat	Kouluttajan on ennen hänen johdolla ja valvonnassaan tapahtuvan oppilashyppytoiminnan aloittamista varmistettava, että säätila on oppilaan tiedoille ja taidoille sopiva kyseisen hyppypaikan erityisvaatimukset huomioon ottaen.	Kouluttajan on ennen hänen johdolla ja valvonnassaan tapahtuvan oppilashyppytoiminnan aloittamista varmistettava, että säätila on oppilaan tiedoille ja taidoille sopiva kyseisen hyppypaikan ja koulutustoiminnan erityisvaatimukset huomioon ottaen.	Tarkennus.
Opetustilat ja -välineet	Koulutettavien saatavilla, joko opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan seuraavat hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat	Koulutettavien saatavilla, joko sähköisesti, opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan seuraavat hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat	Modernisoitu.
3.5 Organisaation hyppytoiminnan dokumentointi	Hyppytoimintaa järjestävän organisaation tulee pitää kirjaa hyppymääristään ja raportoida ne SIL:lle yhteisten valtakunnallisten ja kansainvälisten tilastojen täydentämiseksi. Hyppymääriä ja tietoja hyödynnetään vuosittaisessa Vaaratilannekoosteessa, joka on tähän mennessä esitetty Turpaböggissä.	Hyppytoimintaa järjestävän organisaation tulee pitää kirjaa hyppy- ja koulutusmääristään ja raportoida ne SIL:lle yhteisten valtakunnallisten ja kansainvälisten tilastojen täydentämiseksi. Hyppymääriä ja tietoja hyödynnetään myös vuosittaisessa turvallisuusilmoituksien analysoinnissa.	Tarkennettu jne.
3.5.1 Koulutuskirjanpito	Tandemoppilaan kelpoisuuden koulutuskirjanpitoon varmentaa koulutuspäällikön tai apulaiskoulutuspäällikön lisäksi myös tandemhyppymestari. Perus- ja jatkokoulutuksen koulutuskortissa tulee näkyä suoritettujen kokeiden päivämäärät sekä koulutusohjelmaan kuuluvat hyppysuoritukset ja taidonnäytteet.	Tandemoppilaan kelpoisuuden koulutuskirjanpitoon varmentaa tandemhyppymestari. Alkeis-, perus- ja jatkokoulutuksen koulutuskortissa tulee näkyä suoritettujen kokeiden päivämäärät sekä koulutusohjelmaan kuuluvat hyppysuoritukset ja taidonnäytteet sekä kouluttajan varmennus.	Kukaan muu ei tätä oikein pelkän tittelin avulla osaa. Eli THM pitää olla. Tarkennettu.
3.5.2 Vakuutusturvasta ilmoittaminen		Koulutettaville on annettava kirjallisesti tieto koulutusta koskevista, koulutuksen aikana voimassa olevista vakuutuksista. Jos kerholla ei ole oppilaalle hyppytoiminnassa satuvia vahinkoja korvaavaa vakuutusta, on vakuutuksen hankkimista suositeltava kirjallisesti.	Lisätty takaisin ohjeeseen; ollut koko ajan koulutusohjelmassa mainittuna. LT:n sivuilla ovat (myös edelliset versiot) lomakemallit ottavat asiat automaattisesti huomioon. Kuten:

			<ul style="list-style-type: none"> • Henkilötiedot ja jäsenhakemus SIL-jäsenyys, word (9.3.2017) • Henkilötiedot ja jäsenhakemus ei vakuutusta, word (9.3.2017) <p>Alkeiskurssin koulutuspäiväkirja (1), word (9.3.2017) HUOM. Tandemkurssille-lomakemallit sekä Nova-alkeiskurssin kirjanpito ovat tätä tehdessä vielä päivittämättä (tandemlomakkeet odottavat päätöstä vakuutustiedoista). Nova on muuten vaiheessa.</p>
3.6 Koulutusorganisaation omavalvonta		Koulutusorganisaation on tehtävä omavalvonta ja raportoitava SIL:lle kerran kahdessa vuodessa, mutta sen tekemistä suositellaan vuosittain. Lisätietoa omavalvonnasta on <i>Laskuvarjotoimikunnan verkkosivuilla</i> .	TÄMÄ ON UUSI ASIA. ORGANISAATION OTETTAVA HUOMIOON. Nyt LT:n sivuilla olevat lomakkeet (http://www.laskuvarjotoimikunta.fi/omavalvonta/) päivitetään 22.4.2017 olevaan koulutustilaisuuteen mennessä, ja ne viedään sähköiselle alustalle.
4 Näytöshyppyohje			Pientä viilausta, mm. savujuovalaitte :-)
LIITTEET			Kuten ennenkin, mutta siistitty esitysasu. Lisäksi TTV-lomakkeissa on otettu huomioon toive painon kysymisestä. Näistä löytyy operatiiviseen käyttöön version KP:n kansioista:

			<ul style="list-style-type: none">• Ohjeita tutkivalle lääkärille (9.3.2017)• Laskuvarjohyp-pääjän terveyden-tilavakuu-tus (9.3.2017)• Parachutist's health statement (9.3.2017) <p>Ohjeita tutkivalle lääkärille - Tandemoppilas (24.3.2017)</p> <ul style="list-style-type: none">• Tandemoppilaan terveydentilava-kuutus (9.3.2017)• Tandemparachu-tist's health state-ment (9.3.2017)
--	--	--	--